

Nieuw groeitraject noodzakelijk om budget in evenwicht te brengen en kosten van de vergrijzing op te vangen.

2011/15
21 09 2011

MENSEN

WELVAART

BESCHERMING

Itinera pleit voor het behoud van een sterke industriële basis.

Economische groei staat centraal in de discussies over het budgettaire herstel in België. De verwachte beperkte groei betekent dat we de huidige budgettaire problemen niet zomaar kunnen ontgroeien en dat ingrijpende maatregelen nodig zijn. In het Itinera-rapport "Op zoek naar groei" stelt Johan Albrecht (senior fellow Itinera Institute) vast dat de daling van de productiviteit zich verder door zet, terwijl een toename van de productiviteit net aan de basis ligt van economische groei. Het groeitraject vraagt een duidelijk investeringsbeleid. Investeren in menselijk kapitaal en het behoud of de herlancering van een sterke industriële basis zijn hierbij belangrijk. Voor de overheid is ook een belangrijke rol weggelegd in de creatie van nieuwe markten en nieuwe marktkansen.

Fysiek contact met de productie biedt meer kansen op doelgerichte innovatie: innovatiebeleid moet ook een industriële finaliteit hebben

Innovatie staat centraal in het groeibeleid. Er is een noodzaak aan hogere R&D-inspanningen. Tegelijkertijd stellen we vast dat het succesvol innoveren niet alleen afhangt van hoge R&D-uitgaven. Fysiek contact met de productie binnen de ruime innovatieketen laat toe om doelgericht te innoveren. Momenteel wordt de markt van batterijen voor elektrische auto's gedomineerd door de Aziatische producenten met ervaring in de productie voor laptops en mobiele telefoons. Deze bedrijven produceren en hebben hierdoor een voor-sprong in termen van upscaling. Het laten verdwijnen van onze industriële basis is dan ook riskant omdat hierdoor de fysieke innovatieketen doorbroken wordt. Op termijn dreigen we hiervoor een belangrijke prijs te moeten betalen.

Overheid speelt belangrijke rol in creatie nieuwe markten en marktkansen

De overheid speelt een belangrijke rol in de creatie van nieuwe markten en nieuwe marktkansen. Een succesvol industrieel beleid combineert maatregelen langs de aanbodkant met maatregelen langs de vraagkant. Zo kan de overheid eerst R&D-inspanningen ondersteunen van private bedrijven zodat deze op termijn nieuwe producten, technologieën en diensten naar de markt kunnen brengen. Eens deze nieuwe producten bijna marktrijp zijn, kan de overheid de vraagkant bewerken via eigen aankopen, fiscale prikkels of directe subsidies zoals gebeurt bij de productie van hernieuwbare energie. Natuurlijk moeten beide groepen van maatregelen – langs het aanbod en langs de vraag gecoördineerd worden. Zoniet worden schaarse middelen besteed aan R&D-inspanningen die achteraf toch niet vermarkt kunnen worden of stimuleert de overheid het verspreiden van technologieën op onze markt zonder dat onze eigen bedrijven toegevoegde waarde kunnen genereren. Het oversubsidiëren van zonnepanelen is een goed voorbeeld van deze problematiek. ‘

Menselijk kapitaal is begin- en eindpunt van economische groei

Investeren in mensen is een evidente noodzaak in elk groeiverhaal. Het onderwijssysteem heeft vele belangrijke functies en mag niet alleen vanuit een prestatieperspectief beoordeeld worden. Toch is het noodzakelijk dat het onderwijs ook jongeren voorbereidt op een economische productieve loopbaan. De kwaliteit van onze scholen en universiteiten is van groot belang voor ons toekomstig groeipotentieel. Een daling van het aantal technisch geschoolde jongeren hypothekeert het toekomstig groeipotentieel.

Daling van de productiviteit zet verder door: er werken alsmar meer mensen maar de productie stijgt niet evenredig

De daling van de productiviteit blijft zich doorzetten de komende jaren, terwijl een toename ervan net aan de basis ligt van economische groei. De daling van de gemiddelde productiviteit is vooral het gevolg van het dalende aandeel van de industrie en de technologische sectoren in onze economie. We leven vandaag in een diensteneconomie en net in de dienstensectoren zijn er amper of geen productiviteitswinsten waar te nemen. In heel wat dienstensectoren daalt de productiviteit zelfs: er werken alsmar meer mensen maar de ‘productie’ stijgt niet evenredig.’

Economische groei is een noodzaak daar bijkomende kost vergrijzing op ons afkomt.

Het vooruitzicht van een lage structurele groei maakt dat we onze budgettaire problemen niet zullen kunnen ontgroeien. Ingrijpende maatregelen zijn hoe dan ook nodig omdat de meerkost van de vergrijzing tegen 2030 geschat wordt op 4% van het BBP.

Nieuw groeitraject is noodzakelijk om budget in evenwicht te brengen en kosten van de vergrijzing op te vangen.

Het nieuwe groeitraject vraagt een investeringsbeleid omdat eenvoudige oplossingen zoals een lage rentevoet en een forse toename van de overheidsuitgaven niet meer mogelijk zijn: de rente is historisch laag en de overheid moet vooral besparen. Het universele groeirecept is algemeen bekend; we moeten investeren in mensen, in kennis en onderzoek, technologie, infrastructuur, netwerken en instituties die het ondernemerschap promoten. Deze investeringen redeneren pas na verloop van tijd en creëren kansen voor de toekomstige generaties. Wanneer hervormingen worden aangekondigd dan moeten we nagaan in welke mate deze hervormingen groeibevorderend zijn.

Voor gedetailleerde informatie kan u het rapport raadplegen op www.itinerainstitute.org

Voor meer info neem contact op met Johan Albrecht (Senior Fellow) : 0476/51 15 43

Voor duurzame economische groei
en sociale bescherming.